

Heemkunde Vereniging

**MAAS
EN
SWALMDAL**

1988 **1**

Inhoud

- blz. 1 Inhoud.
- blz. 2 Van de redaktie.

PROGRAMMA

- blz. 3 Programma 1988 (onder voorbehoud).
- blz. 4 Cursus Heemkunde.
- blz. 4 Excursie Baarlo.
- blz. 5 Lezing "Van kwikzalver tot kwakzalver".

HEEMKUNDIG ALLERLEI

- blz. 6 Landweer de Wolfsgraaf.
- blz. 7 Aandacht voor het museum in Asselt.
- blz. 8 Oproep voor Swalmense medewerker jaarkroniek.
- blz. 9 Jaarboek 1981 uitverkocht. Vraag blijft.
- blz. 9 Enkele pastoors en kapeiaans van Beesel (4).
- blz. 10 Uitslag enquête.
- blz. 11 Beperkte dienstverlening R.A.L.M.
- blz. 12 Van de jaarboekredaktie.
- blz. 13 Uitbreiding De Lommerbergen.
- blz. 14 Nieuwe aanwinsten voor de bibliotheek.
- blz. 16 Bij de voorkant.

HISTORIE

- blz. 18 De Haeg, een verdwenen boerderij in Leeuwen.

ARCHEOLOGIE

- blz. 20 Mededeling Werkgroep Archeologie.
- blz. 20 Tentoonstelling Leiden t.g.v. 40 jaar R.O.B.
- blz. 21 Vondstmeldingen familie Peeters.
- blz. 24 Een Romeinse munt uit Swaïmen.

GENEALOGIE

- blz. 25 Schouten en schepenen van Beesel en Belfeld in de 16de en 17de eeuw.

DIALEKTOLOGIE / VOLKSKUNDE

- blz. 28 Oude rijmpjes en liedjes.

Van de redactie

Zoals u kunt vaststellen begint 1988 redactioneel gezien veelbelovend. Gezien de hoeveelheid kopij uit allerlei hoeken is ons info-blad opnieuw dikker geworden. Na vijf jaargangen heeft het zijn waarde bewezen en een evenwichtige vorm en inhoud gevonden. Dit is niet zo zeer een prestatie van de (eind)redactie dan wel van de diverse leden die de kopij aanleveren. We zijn er wat dat betreft dan ook tevreden over dat steeds meer mensen hun bijdrage leveren. Hierdoor wordt de heemkunde van zo veel mogelijk invalshoeken belicht.

Ook dit info-blad is weer een weerspiegeling van een op vele fronten actieve vereniging, die ondanks het beperkt aantal werkelijk actieve leden voortdurend van zich laat horen. De in dit blad opgenomen enquête-uitslagen laten zien dat er bovendien voldoende bereidwilligheid aanwezig is om mee te werken. In de praktijk moeten mensen echter vaak persoonlijk benaderd worden. Door af en toe enkele uren van uw vrije tijd aan UW vereniging te besteden kan het verenigingswerk voor iedereen ook daadwerkelijk een hobby blijven. Denk dan ook niet "dat doen anderen wel" of "dat doen anderen beter".

Het verenigingslokaal moet beheerd en verzorgd worden. Voor de openstelling van het museum in Asselt is man- en vrouwkracht nodig. Bij het rondbrengen van de vooraankondiging van het jaarboek maken veel handen licht werk. Excursies en tentoonstellingen vragen veel tijd. Onze verenigings-stand moet bemand worden. En zo kunnen we nog een hele poos doorgaan. Wacht dan ook niet tot dat u gevraagd wordt, maar vraag zelf hoe u AKTIEF aan onze vereniging kunt deelnemen!

Uw redactionele bijdrage zie wij graag tegemoet vóór de volgende redactievergadering op donderdag 19 mei. We benadrukken nog eens dat 'nieuwe schrijvers' een voorkeursbehandeling krijgen zodat hun stukjes (liefst niet langer dan drie van deze kantjes) vrijwel zeker worden geplaatst. Kopij die na sluitingsdatum wordt ingeleverd, wordt bewaard voor de volgende uitgave.

de Redactie

Programma

Jaarprogramma 1988:

- 21 mrt. Jaarvergadering met na afloop een korte lezing over de Beeselse schansen. Verenigingsruimte basisschool Den Roover, aanvang 20.00 uur.
- 7 april Dialezing in Swalmen "Van kwikzalver tot kwakzalver". I.s.m. de Milieu- en heemkundevereniging Swalmen. Zie dag- en weekbladen.
- 15 mei Middagexcursie naar Baarlo met bezoek aan kastelen d'Erp en de Berckt, watermolen en oude wasplaats De Sprunk. Zie toelichting blz. 4 .
- juni Presentatie jaarboek Maas- en Swalmdal 1987 in Boukoul. Zie toelichting blz. 11.
- 19 juni Busexcursie naar kasteel Loevestein (1360) en de 16de eeuwse vestingstad Heusden. Zie dag- en weekbladen.
- jul/aug Vakantie.
- 18 sept Open Monumentendag in Beesel-Reuver.
- 9 okt. Herfstwandeling i.s.m. het I.V.N. afd. Belfeld Beesel-Tegelen. Informatie volgend periodiek.
- 21 okt. Dialezing in Swalmen over oude kinderboeken (1880-1940) door H.Verhoeven. I.s.m. Milieu- en heemkundevereniging Swalmen.
- november Kunst of Kitsch. Expertise Ria Janssen-van Horick taxeerd het door u meegberachte antiek. Ook heemkundige voorwerpen kunnen worden meegebracht. I.s.m. M.H.V.S.
- december Dialezing door drs. J.Schattorjé over kunst en cultuur in het Limburgse Maasdal. Verdere gegevens volgen.

PROGRAMMA ONDER VOORBEHOUD - ZIE VOLGENDE BLADZIJDE

CURSUS HEEMKUNDE

Gezien het succes van vorige cursussen wordt er i.s.m. de Volksuniversiteit Venlo weer een cursus heemkunde georganiseerd met een vijftal nieuwe onderwerpen. Deze cursus o.l.v. dhr. A.Salden zal hoogstwaarschijnlijk in onze verenigingsruimte worden gehouden. In het volgende info-blad zal nadere informatie volgen

!!!! ONDER VOORBEHOUD !!!!

Ondanks alle voorbereidingen komt het een enkele keer voor dat het programma op het laatste moment een kleine wijziging ondergaat wat betreft plaats of ruimte. Dit wordt dan via de regionale en plaatselijke dag- en weekbladen meegedeeld. Ons verenigingsblad kan helaas niet volledig 'up-to-date' zijn. Woont u verderaf of bent u bang dat de kleine berichtjes in de pers aan uw aandacht ontsnappen, bel dan zo nodig W.Luys of L.Giesen (04704-3098 of 1327) voor de laatste stand van zaken. Dit voorkomt teleurstellingen.

EXCURSIE B A A R L O

In overleg met de Stichting Historische Werkgroep "de Borcht" heeft de activiteitencommissie een veelbelovend uitstapje naar Baarlo georganiseerd. Het programma voor zondag 15 mei ziet er globaal als volgt uit:

14.00 uur: Aankomst op de markt in Baarlo.

14.00 - 15.45 uur: Bezichtiging van de Sprunk, de molen en kasteel d'Erp. Wandeling door kasteelpark 't Kempke naar kasteel De Berckt.

15.45 uur: Koffie en vla in de hal van het kasteel. Er is een stand van Werkgroep "de Borcht" met o.a. boeken. Aansluitend worden dia's vertoond. Voor de liefhebbers wordt het programma afgesloten met een wandeling door het prachtige park van kasteel de Berckt.

17.00 uur: Einde excursie.

Misschien ten overvloedige wijzen we er op dat ook bovenstaand programma onder voorbehoud is. Let op verdere mededelingen in de plaatselijke en regionale pers.

LEZING "VAN KWIKZALVER TOT KWAKZALVER"

Opengebarsten etterbulten, zweren in een koninklijke nek, venerische ziekten, klisterspuiten, aderlatingen, piskijkers en schedellichtingen tegen krankzinnigheid... Het zal allemaal de revue passeren tijdens de lezing "Van kwikzalver tot kwakzalver", die de heer Frank Schijven op uitnodiging van de Milieu- en Heemkunde Vereniging Swaïmen en Heemkunde Vereniging Maas- en Swaïmdal zal houden.

Aan de hand van dia's van oude prenten en schilderijen vertelt hij ons over de behandelmethodes van ziektes als syfilis en de pest. Zo schrijft een van de hofartsen van Hendrik VIII de koning een zalf met kwik voor tegen zweren, een gevolg van syfilis. De zalf lijkt te helpen.

Overigens, de dokter van vroeger gaf alleen maar raad. Het behandelen van een ziekte was de taak van de chirurgijn; iemand zonder opleiding maar met vaak een jarenlange praktijkervaring. De chirurgijn, vaak ook barbier, maakte reclame voor zichzelf door bebloed verband spiraalsgewijs rondom een witte paal te wikkeïen. Sommige kappers bezitten nu nog een daarop lijkend rood-wit reclame-objekt.

Naast deze "vaklui" bestond de kwakzalver, die met indrukwekkende nep-diploma's (de gewone man en vrouw kon toch niet lezen) op het platteland tijdens kermissen zijn dure drankjes verkocht en ook kiezen trok, terwijl zijn maat het zakkenrollersvak bedreef.

Houdt u van een avondje griezeïen dan verwachten we u donderdag 7 april aanstaande om 20.00 uur in gemeenschapshuis "de Robijn", Robijnsstraat 2 in Swaïmen. De entree bedraagt f 1,- per persoon.

Heemkundig allerlei

LANDWEER "DE WOLFSGRAAF"

Het bestuur van de Heemkunde Vereniging Maas- en Swalm-dal en het bestuur van de Milieu- en Heemkunde Vereniging Swalmen hebben geconstateerd dat de middeleeuwse landweer "De Wolfsgraaf" over een groot gedeelte nabij de Reubenberg in Swalmen is geëgaliseerd en/of heeft moeten wijken ten behoeve van de aanleg van bedrijfspanden.

In een schrijven aan het College van Burgemeester en Wethouders van Swalmen hebben de besturen van beide verenigingen in een gezamenlijk opgestelde en ondertekende brandbrief eind december 1987 een en ander onder de aandacht gebracht.

De Wolfsgraaf is vrij uniek in zijn soort en het bijzondere karakter ervan verdient extra bescherming. Dit standpunt wordt gedeeld door de Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek (R.O.B.) te Amersfoort.

Als vertegenwoordiger van deze dienst heeft de provinciaal archeoloog dit standpunt bij het College nog eens extra onderstreept.

Beide verenigingen hebben er op aangedrongen om de landweer, met name waar het het gedeelte in het Groenewoud betreft, nadrukkelijk als een historisch waardevol bouwwerk op te nemen in het voorlopig afgerond plan dat om advies naar de provincie wordt gestuurd. Zowel de aard van het bouwwerk en de aard van de vereiste bescherming behoeven een nadere omschrijving. Tenslotte hebben beide verenigingen verzocht om alle resterende overblijfselen van de landweer binnen de grenzen van de gemeente Swalmen op de gemeentelijke monumentenlijst te plaatsen en deze voor rekening van de gemeente Swalmen te onderhouden en te vrijwaren voor verval, ten behoeve van latere generaties.

UITNODIGING MUSEUMBEZOEK ASSELT

Graag wil ik van de mij geboden plaatsruimte in uw verenigingsblad gebruik maken. Op de allereerste plaats wil ik al uw leden bedanken die zich daadwerkelijk inzetten voor ons museum in Asselt. Daarnaast uw bestuur, dat zich de moeite getroost om dit stukje heemkunde, dat aan de rand van ons blikveld ligt, steeds opnieuw onder uw aandacht te brengen.

Van alle leden en donateurs van een milieu- en/of heemkundevereniging verwacht men in onze tijd zonder meer, dat zij niet alleen belang stellen in een stukje natuur en cultuur te midden waarvan wij en de toekomstige generaties moeten wonen, maar leven's dat zij metterdaad tonen dat het hen serieus gemeend is. Voor velen in onze streek speelt het museum in Asselt een bijzondere rol! Maar niet voor iedereen op dezelfde manier. Nog altijd moet ik constateren, dat voor vele mensen, die juist op cultureel terrein belangstelling tonen in hun omgeving, het museum in Asselt onontgonnen gebied is. Men weet dat het er is, men weet waar het staat, maar daarmee houdt de kennis op! Welk een interessante wereld achter die muren gelegen is, kunnen de besten zich vaak alleen maar herinneren uit hun jeugd of door een -te kort- bezoekje ooit. En onbekend maakt onbemind!

Wanneer u zich realiseert, dat in het afgelopen jaar 1987 ruim 1400 mensen de moeite namen om, vaak van zeer ver, naar dit museum te komen, dan wordt het belang ervan voor de cultuur in onze omgeving duidelijk. En dan spreken we over een jaar met een zeer slechte zomer, hetgeen het bezoek aan ons museum zeer afremt!

Al deze mensen kunnen we slechts ontvangen dankzij de vrijwillige inzet van mensen, ook uit uw vereniging afkomstig. En met hoe meer mensen we zijn des te minder kost het iedereen aan tijd! Reeds lang ligt er de vraag om met name in het hoogseizoen in het hoogseizoen ook 's zaterdagsmiddags de poorten te openen!

Misschien dat ook u het de moeite waard vindt om

enkele uren per jaar beschikbaar te stellen als u eens kennis kunt maken met de levende werkelijkheid van dit cultuurgood. Daarom wil ik dit korte schrijven beëindigen met de uitnodiging aan uw vereniging om eens een (gratis) excursie te maken met een iets ruimere inhoud dan doorgaans het geval is naar ons museum, en onze gast te willen zijn.

Bij voorbaat dank voor uw belangstelling.

Pastoor Willems.

Het bestuur neemt het aanbod van pastoor Willems graag aan. Met de Milieu- en Heemkunde Vereniging Swalmen is afgesproken een excursie te organiseren naar het museum en de kerk te Asselt. Deze zal plaats vinden op donderdag 26 mei a.s. om 20.00 uur.

Ten behoeve van de organisatie verzoeken wij degenen onder U die hieraan willen deelnemen, ons zo spoedig mogelijk hiervan in kennis te stellen.

U kunt dit doen door een briefkaartje te sturen naar ons postadres: Postbus 4643, 5953 ZG Reuver. Bellen kan ook: 04740-2241.

O P R O E P

Zoals u weet maakt Sjra Vincent telkenjare de jaarkroniek voor het jaarboek 'Maas- en Swalmdal'. Sjra maakt hiervoor gebruik van het Dagblad voor Noord-Limburg, Ons Weekblad en het Belfelds Weekblad. Dit betekent dat zijn informatie hoofdzakelijk uit de gemeenten Beesel en Belfeld komt. Graag kwam hij in contact met iemand uit de gemeente Swalmen die t.b.v. de jaarkroniek het dagblad De Limburger of Limburgs Dagblad en de Swalmbode bijhield. Dit wil zeggen dat hij alle interessante gebeurtenissen uit Swalmen, Asselt en Boukoul in een knipselmap op datum bijhoudt, en op het eind van het jaar ófwel met Sjra dit materiaal uitwerkt voor de jaarkroniek, óf deze knipselmap

(evt. tijdelijk) aan Sjra ter beschikking wil stellen. Voelt u iets hiervoor, neem dan kontakt op met Sjra Vincent, telefoon 04704-1733. Sjra hoopt van harte dat zich iemand meldt!

- O P R O E P -

U hebt het ongetwijfeld gelezen: het eerste deel van de jaarboeken-serie is uitverkocht! Dit wil zeggen, dat 1500 exemplaren van deel 1 (1981) hun weg hebben gevonden naar onze lezers. Desondanks krijgen we nog regelmatig verzoeken binnen voor deel 1. Wij noteren dan naam en adres, en zo gauw zich een boek deel 1 aandient d.m.v. teruggave, worden deze aanvragers geholpen. Onze oproep luidt dan ook als volgt: Wilt u alsnog een deel 1 ontvangen, laat dan uw naam en adres noteren. Heeft u een deel 1 over of weet u iemand die deel 1 niet meer nodig heeft of kwijt wil, laat ons dit dan even weten. We hebben al enkele mensen kunnen helpen, terwijl er nog enkele op de 'wachlijst' staan. Weet u iets, bel dan naar Frans Geerlings, telefoon 04704-1397.

ENKELE PASTOORS EN KAPELAANS VAN BEESEL (4)

In mijn inzending over de Beeselse pastoors miste ik de volgende pastoor: 1977-1978 F. de Wit.

Verder vond ik nog een notitie van pastoor Driessen in zijn boek over de geschiedenis van Tegelen, en wel op blz. 240: "Otto van Holtmeulen, pastoor van Beesel, in 1476". Daar Driessen eerder in het boek het jaartal 1485 aanhaalt en géén bronvermelding van bovenstaande notitie heeft, mag ik aan 1476 vooralsnog weinig waarde hechten; mogelijk is hier sprake van een zetfout, maar het kan ook een juiste datering zijn.

Frans Geerlings.

UITSLAG ENQUÊTE

Enige tijd geleden hield het bestuur een enquête onder de leden van de vereniging, zoals U zich ongetwijfeld nog herinnert.

Op deze wijze wilden we graag kennis nemen van uw mening over de betreffende vragen om daarmee in ons toekomstig werken rekening te houden.

We zijn zeer verheugd dat velen onder u aan de oproep gevolg hebben gegeven. Van liefst 40% van de leden mochten wij een reactie vernemen, waarvoor uiteraard onze hartelijke dank.

Samengevat komt de uitslag hier op neer.

Vraag 1.

Deze vraag handelde over mogelijke onderwerpen voor een expositie. Uw belangstelling was voor vier van de genoemde onderwerpen vrijwel gelijk. Dit waren: "De school van vroeger", "125 jaar geleden werd de spoorlijn aangelegd", "Opkomst, betekenis en neergang van de kleiwarenindustrie" en "Het leven van alledag in vroegere tijden".

Ook andere suggesties die aanvullend door u verwoord werden, hebben onze aandacht en zullen worden meegenomen in de besluitvorming over een te kiezen onderwerp.

Vraag 2.

Hierin werd uw mening gevraagd over samenwerking met de M.H.V.S. te Swalmen. Uit de dagelijkse praktijk in het voorbije jaar 1987 groeide een steeds nauwere samenwerking tussen beide verenigingen, als het ging om het behartigen van wederzijdse belangen en om het organiseren van gezamenlijke activiteiten.

Desondanks vinden zowel leden als niet-leden van beide verenigingen het niet optimaal dat binnen de gemeente Swalmen twee gescheiden heemkunde-verenigingen actief zijn.

De uitslag van de enquête inzake samenwerking en eventueel fusie was uwerzijds zeer positief, een enkele uitzondering daar gelaten. Enkele leden hebben deze vraag niet beantwoord omdat ze weinig of geen informatie hadden over dit onderwerp.

Als bestuur vonden wij in uw reacties voldoende aanleiding om een nauwer samenwerkingsverband na te streven met de M.H.V.S. binnen de gemeente Swalmen.

Vraag 3.

We zijn zeer verheugd dat vele leden zich bereid hebben verklaard om bij het opzetten van een of ander project daadwerkelijk en actief de handen uit de mouwen te steken.

De mensen die zich hiertoe bereid hebben verklaard zullen hiertoe t.z.t. beslist worden uitgenodigd. De ingevulde enquêteformulieren worden in het verenigingsarchief bewaard en kunnen na afspraak door de leden worden ingezien.

Namens het bestuur,
Henri Smeets.

BEPERKTE DIENSTVERLENING RIJKSARCHIEF MAASTRICHT

Vooruitgaande personeelsinkrimping in het kader van de afslanking van de Rijksoverheid, een trage vervulling, tengevolge van de lange Haagse procedures, van onlangs in de sector studiezaal ontstane vacatures, alsmede daarmee samenhangende onzekerheid over de termijn waarop de functies weer bezet zullen zijn, roepen mij helaas tot een beperking van de dienstverlening die naar ik hoop tijdelijk van aard zal zijn. Met ingang van 28 september zijn de volgende maatregelen van kracht:

-Gedurende de ochtend zal het toezicht in de studiezaal uitgeoefend worden door een studiezaalbediende. Derhalve bestaat er dan geen mogelijkheid tot het laten halen van archivalia, het laten kopiëren of het verkrijgen van inhoudelijke informatie. Stukken dienen uiterlijk de dag voorafgaande aan het bezoek vóór 17.00 uur, liefst schriftelijk, aangevraagd te worden. Voor kopieën en informatie kan men na 13.00 terecht.

- 's Middags wordt zoveel mogelijk de normale dienstverlening gehandhaafd.

- Ten aanzien van de zelfbediening zal er niets veranderen.

Drs. J.H.M. Wieland.

VAN DE J A A R B O E K - R E D A K T I E

Eind mei/begin juni zal het 7e jaarboek van onze vereniging verschijnen. De inhoud is weer van hetzelfde gehalte als gewoonlijk, met speciale aandacht voor ons laatste kerkdorp Boukoul. Verder (onder voorbehoud) aandacht voor o.a. de ontgrondingsproblematiek in Asselt en Rijkel (R.Walenbergh) en het wel en wee van dassen in het Swalmdal (idem); het vervoer in Reuver en omgeving van 1865 tot 1900 (J.Ickenroth); het huurvaarderspad: Beesel als schakel in de houtvaart (Loe Giesen); onderzoek naar oude beugelbanen in onze regio (H.Smeets); een terugblik op de Reuverse Coöperatie (G.Vintcent); een hagelramp in Belfeld (W. van Mulken); iets over Gelderse munten (A.van Pol); 5 jaar archeologische vondsten (W.Luys). De jaarkroniek (G.Vintcent), een dialectverhaal uit Belfeld (J. Geurts) en de nodige foto-series completeren deze nieuwe uitgave. Maar, zoals gezegd, het hoofdartikel komt uit Boukoul. Het handelt over de vele voerlui die Boukoul in het verleden kende, en werd geschreven door J.Geraedts.

Het boek wordt gepresenteerd in Boukoul, aan wie en wanneer is nog niet met zekerheid te zeggen. Dit leest u ongetwijfeld in de diverse dag- en weekbladen.

Daar deze presentatie-avond alleen toegankelijk is voor genodigden en leden van onze vereniging, hoop ik dat u in grote getale dit feestelijk gebeuren zult bijwonen.

Namens de jaarboekredactie,

F.G.J.Geerlings

UITBREIDING "DE LOMMERBERGEN"

In een brief aan het College van Burgemeester en Wethouders en de leden van de raad van de gemeente Beesel hebben Heemkunde Vereniging Maas- en Swalmdal en het Instituut voor Natuurbeschermingseducatie (I.V.N.) afd. Belfeld-Tegelen-Beesel hun afkeuring uitgesproken over het gevoerde beleid met betrekking tot het resterende bosgebied tussen Beesel en Reuver. Aanleiding was de voorgestelde verkoop van 3,4 ha bossen en agrarisch gebied met landschappelijke waarde, plus een aangrenzende weg die eigendom was van de gemeente, aan Centerparcs. Om op het terrein 36 bungalows te mogen bouwen was een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk.

Beide verenigingen hebben gewezen op de steeds verdere beknotting van de openbaarheid van het desbetreffende gebied, en de nadelige invloed voor andere natuurgebieden die hiervan uitgaat. Mede door de aanwezigheid van het bungalowpark, dat met ruim 600.000 overnachtingen nadrukkelijk in het gebied aanwezig is, waren flora en fauna al langere tijd niet langer van bijzondere waarde.

Door het opnieuw onttrekken van een stuk bosgebied aan de openbaarheid zal de actieve recreatie zich nog verder concentreren op een steeds kleiner wordend gebied. Dit zal voor velen aanleiding zijn om naar andere recreatiegebieden te zoeken. Een toenemende belasting voor de Rijkse Bemden en het dal van de Schelkensbeek -die wel nog waardevol zijn- wordt dan ook steeds reëler.

Intussen heeft de Raad groen licht gegeven voor de uitbreiding. In tegenstelling tot citaten in de pers ("Dit is laatste keer") zijn er geen toezeggingen gedaan om een verder verlies van het bosbestand aan banden te leggen. Het lijkt er dan ook op dat van een bestemmingsplan geen enkele beschermende werking uitgaat, aangezien deze gemakkelijk gewijzigd worden. Beide verenigingen zullen het natuur- en cultuur-historische beleid dan ook nauwlettend blijven volgen.

NIEUWE AANWINSTEN VOOR DE BIBLIOTHEEK

- Dings, M.M.H.M.: Tegelen in de Franse Tijd 1794-1814. Tegelen, Heemkundige Kring Tegelen, 1987. Behandelt in zeven hoofdstukken diverse facetten van Tegelen onder Frans bewind, plus een korte beschrijving van de Pruisische periode 1814-1817. Een keurig verzorgd boekwerk boordevol informatie. Door de grote hoeveelheid gegevens op een kort stukje soms minder prettig leesbaar. Bevat niettemin ook voor onze gemeenten interessante aanknopingspunten.
- Bungemeier, M.: Bauerliches Brotbacken in Westfalen. Münster, Coppenaath, 1980. Aan de hand van een aantal artikelen uit het archief van Westfalische Volkskunde worden de verschillende aspecten van het broodbakken beschreven.
- Bult, E.J.: Graven bij Valkenburg; het archeologisch onderzoek in 1986, deel II. Delft, Eburen, 1987.
- Rooijakker, G.: Bodemcultuur, de geschiedenis van het ploegen. Limbricht-Sittard, Limburgs Volkskundig Museum, 1987. Deze bundel geeft een overzicht van de resultaten van onderzoek naar het ploegen in het verleden.
- Jaarverslag 1986 ROB. WVC, Rijswijk, 1987.
- Nederlandse Archeologische Rapporten, deel 4. Amersfoort, ROB, 1987.
Een inventarisatie van Neolithische vondsten uit de Achterhoek, Gelderland.
- La Haye, Regis de : Handleiding voor genealogisch onderzoek in Limburg. Maastricht, 1987. Deze handleiding beoogt de genealoog te wijzen op de meest voor de hand liggende en op de aan genealogische gegevens rijkste archiefbestanden, collecties en publicaties.
- Studies over de sociaal-economische geschiedenis van Limburg, deel XXXII. Assen, Van Gorcum, 1987.
- zie vervolg volgende bladzijde.

- *Echter Landj*: Heemkundige bijdragen over Echts en omgeving. Uitgave bij gelegenheid van het eerste lustrum van de heemkundekring "Echter Landj". Deel I, Echts, 1987.
- *Echter Landj*: Kroniek 1982-1986. Bijlage bij de lustrumuitgave "Echter Landj".
- Haar, J. ter -: De Franse revolutie. Haarlem, Fibula Van Dishoeck, 1977.
- Langs de weg. De Romeinse weg van Boulogne-sur-Mer naar Keulen; verkeersader voor industrie en handel. Villa Rustica; het Romeinse boerenbedrijf in het Rijn-Maasgebied. Uitgave ter gelegenheid van de tentoonstellingen in het Thermenmuseum en Bonnefantemuseum. 1987.
- Hoek, R. van der: De Venlose Krant; 125 jaar in Noord-Limburg. Venlo, Dagblad voor Noord-Limburg, 1987.
- Heeringen, R.M. van: Heiligen uit de modder; in Zeeland gevonden pelgrimstekens. Utrecht, de Walburg Pers, 1987. Naast het beschrijven van de gevonden pelgrimstekens wordt ook informatie gegeven over het Westeuropese bedevaartswezen, en in het bijzonder over het bedevaartswezen in Zeeland.
- Timmers, J.J.M.: Christelijke symboliek en iconografie. Den Haag, De Haan, 1987.

U ziet dat er het afgelopen kwartaal vrij veel boeken in de meest uiteenlopende disciplines aangekocht zijn. Of het nu archeologie, volkskunde, of genealogie betreft, voor bijna iedereen zit er wel weer iets nieuws bij. Volledigheidshalve willen we U erop wijzen dat de vereniging bovendien op vele maand- en kwartaalbladen is geabonneerd en middels ruilabonnementen diverse verenigingsbladen van andere heemkundeverenigingen ontvangt. Door de bescheiden ruimte in dit periodiek kunnen deze uiteraard niet steeds onder de aandacht worden gebracht.

Twan Ernst.

BIJ DE VOORKANT

Op een steenworp afstand van de Oude Maas bij Reuver ligt hoeve De Weerd. Ze is genoemd naar de dichtbij gelegen Kesselse of Grote Weerd. Een weerd is een laaggelegen stuk land bij het water, ontstaan door aanslibbing (ook wel "middelsanden" genoemd) of door uitspoeling of doorgraving. In het noorden van ons land worden ze vaak aangeduid als 'waard', bij ons ook wel als 'griend'.

De Kesselse Weerd wordt reeds in 1338 genoemd, en hoorde tot 1866 bij het kasteel van Kessel. Deze weerd werd in het Jaarboek 1983 reeds beschreven door Ton Hendricks. De huidige boerderij De Weerd werd gebouwd rond 1800. Ze kwam in de plaats van een veel oudere boerderij die midden op de Weerd lag, op slechts enkele tientallen meters van de Maasoever. Bij veldwerk op deze plaats werden zelfs resten van kogelpotten gevonden en het is dan ook niet uitgesloten dat deze bebouwing op die van de Conijnsberg. Ook de huidige boerderij werd in 1866 verkocht, om zo geld vrij te maken voor de bouw van huis Oeverberg in Kessel.

In oude stukken komen we bovendien de naam Boermansweerd tegen. Deze weerd ontleent zijn naam aan de Venlose familie Boermans. Een zekere Jan Boermans trouwde in 1526 met Gerarda of Gertruda van Kessel, een van de vier buitenechtelijke kinderen van de een jaar eerder overleden Mathijs IV van Kessel. Het echtpaar kreeg de Vicariushof in Kessel toegewezen, naar hen ook wel Boermanshof genoemd. De vroegste mij bekende vermelding van de Kleine Weerd dateert uit 1551, wanneer onder Beesel vermeld wordt: "Bormans grindt gelegen tegen Kessel oever inder Mazen". Het gegeven dat de grond onder Beesel genoemd wordt, en niet onder Kessel, geeft aan dat de Kleine Weerd bedoeld wordt. Deze lag iets ten zuiden van de Grote of Kesselse Weerd en was slechts half zo groot. In het tegenwoordige landschap is hij nauwelijks meer herkenbaar als zodanig.

In 1553 verkocht ene Jacob Merttens een lap grond in Beesel aan het echtpaar Stakenborch. De grond was ge-

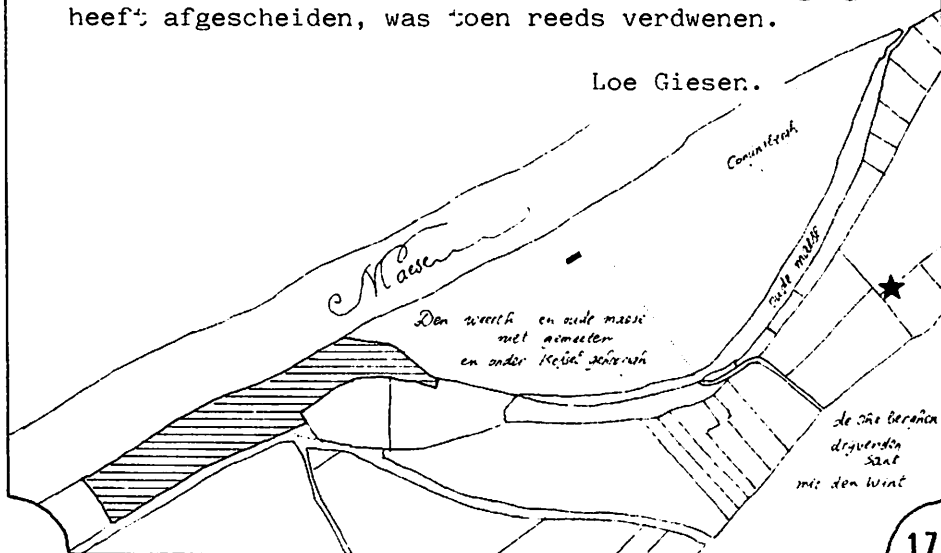
leggen naast het erf van ene Thijs Boermans.

In 1610 ontstonden er problemen tussen de bestuurders van Beesel en Kessel over de rechten en eigendommen van een weerd gelegen aan de Maas te Beesel tegenover Kessel. Waarschijnlijk was ook bij dit proces de Kleine Weerd het onderwerp.

Enkele jaren later werd de Kleine Weerd verkocht.

Johan van Doenre (van Doenrade genaamd Dobbelssteen?) zag op 19 maart 1616 met toestemming van zijn vrouw af van het vruchtgebruik van de Bourmansweerd, ten behoeve van zijn kinderen Johan en Maria. Deze hadden na een uitspraak van het Hof van Gelder in Roermond in totaal 500 gulden nodig om hun schulden te kunnen voldoen aan 'Rufferten' (mogelijk Van Kessel Roffaert). Bovendien was het huis waarin hun vader woonde zo bouwvallig, dat het bijna instortte en hoognodig moest worden gerepareerd. Vandaar dat zij de weerd verkochten aan Caspar van Merwijck te Kessel.

Doordat de familie Van Merwijck vanaf dat moment eigenaar was van zowel de Grote als de Kleine Weerd, zal het onderscheid later aan belang hebben ingeboet. Op de Smaberskaart uit 1781 wordt den Cleijnen Weerth nog als zodanig aangegeven, met de familie Van Merwijck als eigenaar. De oude waterloop die de Kleine Weerd in een eerder stadium ongetwijfeld van de overige grond heeft afgescheiden, was toen reeds verdwenen.

Historie

DE HAEG, EEN VERDWENEN BOERDERIJ IN LEEUWEN

Af en toe komen we bij archiefonderzoek 'losse vondsten' tegen, die vaak moeilijk te plaatsen zijn. Zo werkt dat nu eenmaal; vragen worden beantwoord, maar andere vragen worden tegelijkertijd opgeroepen. Het duurt dan vaak jaren voordat een dergelijke vermelding enigszins duidelijk wordt. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de boerderij De Haegh in Reuver-Leeuwen.

Wanneer ridder Johan van Mirlaer in 1358 zijn boerderij De Kamp verpandte aan de aartsbisschop van Keulen, zijn daarbij verschillende getuigen aanwezig. Een van hen is de Beeselse schepen Johan van der Hage. Waarschijnlijk ontleende hij zijn naam, net als collega Gubbel van den Scheide, aan een boerderij in Leeuwen.

Ruim twee eeuwen later komt de naam als zodanig nog voor. Zo wordt een zekere Geryt van den Haeygh genoemd in een jaat 16de eeuws dijsregister van de Hof tot Leeuwen. De boerderij wordt zelf herhaaldelijk genoemd als 'die Hage', 'die Haagh' etc in contributielijsten uit deze periode, veelal direkt achter boerderij De Zang.

In oktober 1618 verkoopt Jan Hillen, wiens echtgenote erfgename was van de Schei, ongeveer 2½ morgen land te Leeuwen, de Hagerband genaamd. 'Band' is een oude naam voor grasland of weiland. Met name oudere mensen uit Offenbeek herinneren zich wellicht de benaming 'de baentj'; deze werd gebruikt voor een klein gebied ten zuiden van de Keulseweg, tussen De Kievit en de Witte Steen (+ Dubbelweg).

Tijdens het onderzoek naar boerderij De Zang, door Jeu Smeets, bleek dat vlak bij deze hoeve in 1649 nog een slagboom stond om het vee buiten de kostbare ak-

kers te houden. Dit soort afscheidingen of 'valderen' hadden veelal een naam die ontleend was aan de naam van de omgeving of van de eigenaar. Het falder bij De Zang droeg in het midden van de 17de eeuw de naam Hagervalderen. Een variant van een 'falder'beraming komen we overigens tegen in Swalmen, zoals historicus Giel Geraedts uit Swalmen reeds opmerkte, in de naam 'Gevaren' (gen vaeren = het valder).

Bij het doornemen van aantekeningen van een gesprek in 1981 met wijlen oud-wethouder van Beesel Sjeng Steeghs bleek dat deze, hoewel niet bekend met het bovenstaande, onbewust zijn stukje van de puzzel heeft bijgedragen. Wanneer hij het heeft over de hoogte waarop de St.-Lambertuskapel staat, laat hij de naam Hagerberg vallen. Deze koppeling komt precies overeen met een verkoop van een stuk grond in 1617 te Leeuwen, "schietsende nae St.Lambertz Capelle, und op hager bergh".

De archeologische aanwijzingen voor de ligging van de verdwenen boerderij De Haeg zijn nog niet in te schatten. In het tegenwoordige bosgebied De Berken zijn in het verleden aardewerkvondsten gedaan, die terug gaan tot de hier gemelde periode en zelfs eerder. Ook enkele honderden meters ten noorden van de Zang zijn scherven van kogelpotten gevonden. Aan-gezien De Zang eerder aan de overzijde van de St.-Lambertusweg lag, is het niet aannemelijk dat deze van een voorganger van deze boerderij afkomstig zijn. Of zij van De Haeg afkomen, zal echter voorlopig moeilijk aan te tonen zijn.

Hoewel de naam De Haeg nu bijna verdwenen is, heeft hij zich zeker 600 jaar gehandhaafd. Hoe lang dit voor de boerderij zelf heeft gegolden, is nog niet bekend. Alleen verder onderzoek kan op al deze vragen misschien ooit een antwoord geven.

Loe Giesen.

Archeologie

WERK GROEP ARCHEOLOGIE

De werkgroep is de afgelopen maanden bezig geweest met de uitwerking van de opgravingsgegevens van het onderzoek naar de Hof ten Rade in Bussereind (gem. Beesel). Een aantal scherven kon tot min of meer complete kannen, kruiken en bekers in elkaar worden gezet. Deze zijn inmiddels bijna allemaal getekend. Dit zal eveneens gebeuren met enkele andere grotere stukken, die bij de opgraving tevoorschijn zijn gekomen. De volgende fase zal bestaan uit het exposabel maken van een en ander.

Afgelopen februari zijn met de eigenaar van het perceel, dhr. Jo Stroucken, afspraken gemaakt voor een tweede kleinschalige proefsleuf om zo nog beter inzicht te krijgen in omvang, opbouw en datering van een en ander.

NEDERLAND ONDERSTE BOVEN

Vanaf 23 april tot eind september a.s. is in het Rijksmuseum voor Oudheden te Leiden de expositie te zien "Nederland Onderste Boven". De tentoonstelling, die wordt gehouden ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB), is gewijd aan aantal schitterende vondsten die onze bodem de laatste decennia heeft prijsgegeven.

VONDSTMELDINGEN

De familie Peeters uit Beesel weet er, door de enorme hoeveelheid tijd die er gestoken wordt in veldwerk, steeds weer in te slagen om de meeste vondstmeldingen te doen bij onze vereniging.

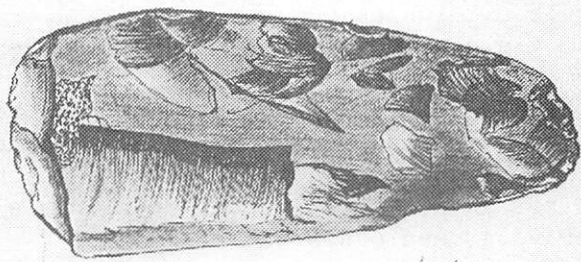
Begin januari kon bij P. Peeters in Reuver dan ook een groot aantal vondsten uit de gemeente Beesel geregistreerd worden. Toen bleek eigenlijk pas hoe groot de achterstand was, die bij die inventarisatie was opgelopen. Inmiddels bleek die al twee en een half jaar te bedragen. Kennelijk was de familie Peeters nu zo actief geweest bij het veldwerk, dat we ongeveer drie dagen nodig hadden voordat het materiaal voor het grootste deel was ingeschreven. Hoewel het gezien de enorme hoeveelheid geen zin heeft om in dit verband een overzicht van de vondsten te geven, willen we er toch enkele uitlichten.

Het meest viel ons op het grote aantal glazen armbandfragmentjes, die gevonden waren. Berichtten we in infoblad 1984/3 dat op 9 juni van dat jaar het eerste armbandfragment in de gemeente Beesel gevonden was, inmiddels is dit aantal door de recente inschrijvingen gestegen tot 14 stuks, waaronder zeer fraaie exemplaren. Hier volgt een overzicht:

- type 3a (1-ribbig en onversierd; kobaltblauw): 1;
- type 7a (5-ribbig en onversierd; kobaltblauw): 7;
- type 7a (5-ribbig en onversierd; mangaanpurper): 2;
- type 7a (5-ribbig en onversierd; kleurloos met op de binnenzijde gele glasfolie): 1;
- type 7a (7-ribbig en onversierd; kobaltblauw): 1;
- type 7b (5-ribbig en versierd met opgelegde witte glasdraad; kobaltblauw): 1;
- type 7b (5-ribbig en versierd met opgelegde gele glasdraad; kobaltblauw): 1.

Tot nog toe waren er zeven stuks bekend, dus het aantal is in een paar jaar tijd verdubbeld. De nieuwe vondsten betreffen 5 stuks kobaltblauwe armbandfragmenten van het type 7a (inv.nr. 31/169, 38/74, 38/75,

39/98 en 41/13), 1 mangaanpurperen armbandfragment type 7a (inv.nr. 28/142) en 1 kobaltblauw armbandfragment met opgelegde gele glasdraad in zigzag-versiering type 7b (inv.nr. 31/171). Al deze armbandfragmenten dateren uit de Late IJzertijd (250-50 v.Chr.), ook wel La-Tène genoemd. Het leuke is nu dat deze fragmenten komen van een aantal terreinen, die binnen een gebied van 200 x 200 meter zijn gelegen. Hier werden, behalve bovengenoemde vondsten, vrij veel urnfragmenten gevonden, die eveneens in de Late IJzertijd zijn te dateren. In het verleden werd hier nog een prachtige molensteen ontdekt, die werd gebruikt om graan te malen, evenals enkele weefgetouwgewichten. Het ziet er dus naar uit dat we hier duidelijk te maken hebben met een nederzetting uit de Late IJzertijd. Het is zelfs niet uitgesloten dat bewoners van deze nederzetting werden begraven op een La-Tène grafveld dat niet ver hier vandaan in het begin van deze eeuw werd ontdekt.

*Gepolijst vuursteen bijl. Vondstnummer
13/1. Vinder: Monique Peeters.
Tekening: Peter Peeters.*

De overige vondsten die konden worden ingeschreven betroffen vrij veel mesolithisch materiaal, waaronder klingen, schrabbertjes, boortjes en pijlpunten, die door hun geringe afmetingen ook wel microlithen worden genoemd.

Tot het neolithicum (nieuwe steentijd) kunnen een aantal bijlen en bijlfragmenten worden gerekend. Hoewel de meeste bijlen die hier gevonden worden uit vuursteen zijn gemaakt, bevond zich onder de nu gevonden bijlen

een exemplaar (inv.nr. 63/54) gemaakt uit kwartsistische zandsteen. De snede van de gepolijste bijl was blijkbaar toentertijd al zwaar beschadigd, want hij was in tweede instantie gebruikt als klopsteen. Blijkbaar vond men het niet meer de moeite lonen om deze bijl te slijpen. Dit is overigens een verschijnsel dat regelmatig op vindplaatsen in de gemeente Beesel, maar ook elders waargenomen wordt.

Ook werden er nogal wat schrabbertjes gevonden, die uit bijlfragmenten waren gemaakt. Een aanwijzing dat de mensen in die tijd nogal zuinig waren op hun grondstof.

Een andere bijlvondst betreft een gepolijst vuurstenen bijl (inv.nr. 13/1) met ovale doorsnede. De lengte bedraagt 147 mm, de breedte 67 mm en de dikte 27 mm (zie tekening vorige bladzijde). Hoewel aan de recent beschadigde snede te zien is dat de bijl van binnen grijs gekleurd is, heeft die aan de buitenzijde een bruine patineringslaag verkregen door de inwerking van ijzerverbindingen. Dit verschijnsel komt overigens vaak voor bij in broekland gevonden bijlen.

Onder het grote aantal bijlfragmenten mag zeker het bijlfragment gemaakt uit Valkenburg vuursteen (grijze grofkorrelige vuursteen) niet onvermeld blijven, omdat bijlen uit deze vuursteen bij ons niet zo veel voorkomen. Uit dezelfde periode een twintigtal pijlpunten (driedoorns en bladspitsen), die ook in de Vroege Bronstijd kunnen worden geplaatst.

Wat het paleolithisch materiaal betreft kunnen we noemen: een tweetal Tjongerspitsen, een Creswellspits (12.000-8.000 v.Chr.) en een groot aantal steekers om bot of gewei te bewerken.

Deze gegevens vormen, samen met de hier niet genoemde maar interessante Romeinse vondsten, een goede aanvulling op de reeds bekende gegevens betreffende de prehistorie van Beesel.

W.Luys.

EEN ROMEINSE MUNT UIT SWALMEN

Het is alweer enkele jaren geleden, dat J.Storms uit Beesel in zijn artikel "Enige romeinse munten uit het Maas- en Swalmdal" in jaarboek 1983 blz. 42 t/m 45 een overzicht gaf van 17 tot dan toe bekende muntvondsten uit Beesel, Reuver, Belfeld en Swalmen. Voor het grootste deel betrof het munten uit de 2de en 3de eeuw na Chr.; hetgeen vrijwel overeenkomt met de datering van Romeinse bewoningssporen in deze streek.

Toch blijft het nog altijd verrassend als er weer een Romeinse muntvondst bekend wordt, omdat die alleen het genoemde beeld kan versterken of misschien zelfs aanvullen. Zo werd in juni 1987 door G.Stroeken uit Beesel in de kern van Swalmen vlakbij het riviertje de Swalm een Romeinse munt ontdekt. De munt lag boven op een hoop zand, en was blijkbaar door werkzaamheden aldaar tevoorschijn gekomen. Het betrof een sestertius van Marcus Aurelius (161-180 na Chr.) met op de voorzijde, behalve het hoofd van de keizer, de letters: M. ANTONINUS en op de keerzijde de afbeelding van ROMA, zittend naar links.

De letters ANTONINUS vereisen een verklaring. Keizer Antoninus Pius (138-161 na Chr.) nam zijn neef tot zoon aan en koos hem tot zijn opvolger. Vandaar de toevoeging ANTONINUS. Deze toevoeging vinden we ook bij latere keizers en wel t/m Commodus. Vandaar dat men deze ook wel Antonijnen noemt.

Roma, die op de achterzijde is afgebeeld, is de personificatie van de stad Rome. Ze wordt op deze munt afgebeeld met lang kleed, een wapenuitrusting en een helm op het hoofd.

De munt had in de Romeinse tijd een waarde van 4 as. De as was de basis van het Romeinse muntstelsel. Zo kon men voor 4 assen in die tijd een brood krijgen. Voor ons gebied is dit na een vroegere muntvondst uit Belfeld de tweede munt, waarop bovengenoemde keizer wordt afgebeeld. Behalve deze munt had dezelfde vinder achter in zijn tuin in Beesel nog een andere munt gevonden. Het betrof een dupondius of as, die helaas niet te ontcijferen is.

W.Luys

Genealogie

SCHOUTEN EN SCHEPENEN VAN BEESEL EN BELFELD IN DE 16de EN 17de EEUW.

In het kader van de schepenbankleden-inventarisatie laten we opnieuw enkele schouten en schepenen volgen uit de periode tot 1700. Als referentie laten we de lijst van schouten voorgaan, zoals deze door pastoor Driessen uit de handschriften Linssen (G.A.R.) werd overgenomen in 'Geschiedenis van de St.-Urbanusparochie te Belfeld':

1500-1506 Giette Rijll van Herkenbosch
1506-1521 Gerardt Rijll
1521-1530 Joost van Meerssen
1530-1559 Jan van Roosteren
1559-1579 Lodewijk van der Horst
1579-1597 Jan Kheren genaamd Froenhoven
1597-1623 Arnold Camps of van Dijk
1623-1632 Hans Jennen Meijnsner
1632-1637 Derick van Offerbeeck
1637-1668 Bartholomaeus van Dijk
1668-1683 Peter van Boshuysen
1683-1692 Franciscus Arnoldus Cox
1692-1697 Joseph van Aefferden
1697-1706 Franciscus Arnoldus Cox.

De hierna volgende vermeldingen die zijn voorzien van een (*) zijn afkomstig uit aantekeningen van Jan Ickenroth. Om de gegevens niet te erg te versnipperen leek het me nuttig ze meteen in de lijst op te nemen. Opvallend is het uiterst kleine aantal vermeldingen uit de eerste helft van de 16de eeuw.

1547* Heinrich Slabberts (Klerkenhof), schepen
Henrick Beurskens, schepen
Gerit Rovers, schepen
1548* Lodewich in der Horst, richter
Henrich Slabbertz, schepen
Henrick Borskens, schepen
Gery Rovers, schepen
1571* Peter Klegels, richter
Wilhelm Neyser, schepen
Claes Hchloussen (Slousen), schepen

1590: Jan op den Sandt, schepen
 1594: Geiss, deglischen richter
 mrt. Leonart ~~van-gen-Raey~~ Engels, schepen
 Theiss opgen Scheidt, schepen
 1594: Leonardt Engels, schepen
 okt. Theis opgen scheidt, schepen
 Gerart Wolffers, schepen
 Lens angen Deick, schepen
 Goerdts opgen hoiff, schepen
 1595: Geiss, deglisch richter
 febr. Leonart Engels
 Theis opgen Scheidt.
 1595: Geisen vangen Raydt, deglischen Richter
 mrt. Leonart Engels, schepen
 Theis vangen Scheidt, schepen
 1595* Geisen, deglischs Richter
 april Leonart Engels, schepen
 Theis van gen Scheidt, schepen
 1595* Gerhardts Wolfferts
 nov. Lins angen Deick
 1599* Johan Kehrns genandt Fronhoven, scholtis
 Leonardt Engels, schepen
 Lyns angen Deick, schepen
 1601: Johan Kehrns genandt Fronhoven, scholtis
 sept. Lens angen Deyckh, schepen
 Leonardt Engels, schepen
 Peter op den Cruitzberch, schepen
 1615: Wilhelmus Quiten, stathelder
 Thijs Schlousen, schepen
 1621: Willem Pawelssen zoon in der hoven, schepen
 1622: Pawels inder houffen, schepen
 1624: Arnoldt van Camp, scholtis
 1638: Peeter Quytens, in platz des heeren
 febr. Jan opden Bongart, schepen
 Gordt opden Cruytzberch, schepen
 1645: Peeter Quytens, in platz des Heeren
 juni Jan op den Bongart, schepen
 Matthijs Engels, schepen
 1645: P. Quijten, Richter
 sept. Jan opden Bongardt, schepen
 Matthijs Engels, schepen

1646: Peeter Quijten, landschrijver
 1646: Dirick Leenen, in platz des heeren scholtissen
 dec. Matthijs Engels, schepen
 Jan opden Bongardt, schepen
 1647: Drieck Lienen, in platz des heeren
 z.d. Hend. Gijssen, schepen
 Hend. Wolfartz, schepen
 1647: Peeter Quyten, dagelix richter
 mrt. Jan opden Bongardt, schepen
 Matthijs Engels, schepen
 1647: N.N. Dijck, --
 juli Jan opden Bongardt, schepen
 Matthijs Engels, schepen
 1648: Bartholomeio a Dijck, scholtis
 febr. Jan opden Bongardt, schepen
 Matthijs Engels, schepen
 1666: Willem Stevens, schepen
 april Gordt Cruysbergh, schepen
 Jan Quijten, bode
 1666: Peter Eijck, schepen
 juli Willem Stevens, schepen
 -- aengen Broeck, schepen
 1680: Gerrit Cruitsberg, laat en schepen
 Jan Beurskens, laat en schepen
 1685* Dierick Stevens, schatheffer
 1689* Willem Geraerts, schatheffer
 Peter Quiten, schatheffer
 1699: -- Cox, Praetore
 maart Hendrick Arets, schepen
 Willem Gerits, schepen

In de volgende aflevering zullen we een opsomming
 geven van enkele schouten en schepenen uit de eerste
 helft van de 18de eeuw. Om een en ander overzichtelijk
 te houden zal er naar worden gestreefd om functies
 die niet echt tot de schepenbank horen [sekretaris,
 bode, burgemeester, veldschut en schatheffer(s)],
 te zijner tijd in een aparte lijst te vermelden.

Loe Giesen.

Dialectologie

OUDE RIJMPJES EN LIEDJES

Dao zoot eine uul aan't sjpón-wieder-hón
dao zoot eine uul aan't sjpón
Al op det zilver wieletje, falderia wieletje
wao hae zien kos op wón.

Die meid die sjpreidt das Haus-wieder-Haus
die meid die sjpreidt das Haus
Wat vónd ze ónder daen baezem, falderia baezem
eine penning of 'ne cent.

Die meid die sjpreidt das Bett-wieder-Bett
die meid die sjpreidt das Bett
Wat vónd zie ónder 't lake, falderia lake
ein vloeë zoe diek wie'n paerd.

Wat zal ich zegke of zinge
de boere wille mich niks m'r bringe
en de boere höbbe zich nochmals bedach
*en höbbe mich eine cent gebrach
'ne cent van kling-klang-klarius
'ne penning, 'ne snip-snap-snarius
Oh Lazarus
[varianten:]
* en höbbe mich 'n kalf gebrach ...
* en höbbe mich 'n vloeë gebrach ...
[hoe deze varianten verder gaan kon de zangeres
zich niet meer herinneren L.G.]

Hannes-klidder-dannes, dien mooder kaok pap
is t'r gen melk, den melk se de kat
is de kat eine kater
den kaok se de melk van water.

Opgetekend uit monde van Maria Denessen, geb. Tege-
len ca. 1900 (opname 1986).

HEEMKUNDEVERENIGING MAAS- EN SWALMDAL

Deelnemers aan de excursie naar het folkloritisch en oudheidkundig museum
in Asselt worden verzocht zich op te geven bij

de heer W.Luys tel:04704-3098

Voor meer informatie zie blz.7 & 8 Info-blad 1988 nr.1

Deelnemers aan de excursie naar Baarlo worden verzocht zich
op te geven bij

de heer A.Poels tel:04740-2283

Voor meer informatie blz.4 Info-blad 1988 nr.1